

II. NUME DE ANIMALE

A

- Adám.** N. de berbec (6).
— Np. *Adam*. Pentru sensurile vii pe care în limba comună le are acest nume, cf. Tagliavini, *Arch. Rom.*, XII-1928, 167-168.
Albu, Alba. N. de cal, n. de iapă (5, 18, 26, 32, 36, 46, 52), n. de vacă (11), oaie (25), cocoș (21).
C o m p u s: Capră-albă (52).
— Adj. *alb*, *-ă*.
Ana. N. de pisică (6).
— Si în ung. *Ani c s k a* n. de pisică (Herman, 622).
András. N. de cal (6).
— În ung. n. de cal (Herman, 359), măgar (ib. 577). < Np. ung. *A n d r á s* (= Andreiu).
Arápu. N. de cal (59).
— După coloare (cf. *N e g r u*), cf. și Hiecke, *Jb. XII*, 141.
Ardelúş. N. de câne (57).
— Ung. *Árgirus*, *Árgyius* (Melich, *Jöv. II*, 41), formă latinizantă a cunoscutului nume din literatura populară, *Arghir*. Cf. în ung. imprecația: *az Argyleusát!*
- Árgoş.** N. de cal (63).
— Ung. *h a r a g o s* = « irascibil, supărăcios ».
Árpad. N. de cal (46).
— În ung. *Á r p á d*, n. de cal, taur (Herman, 395, 462) < Np. istoric.
Avrám. N. de berbec (6).
— Dela N. pers. *Avram*, cf. mos *Avram* « un bon vieillard » (HEM, ap. Tagliavini, *Div. I* 6).
Azor. N. de câne (21, 30). — **D e r i v.:** (cu suf. *-i c ă*) *Azorfea*. N. de pisică (61). — **H i p o c.:** *Zo-*
ríea. N. de pisică (24).
— Nume de câne cunoscut și de Unguri (Herman, 600). (Cf. Bogrea, *DR. II*, 651).

B

- Bă'lu,** **Băla.** N. de oaie (2, 6, 7, 8, 10, 14, 29) Bălu de berbec (6). **D e r i v.:** (cu suf. *-a i e*) **Bă-láia**, N. de oaie (19, 24, 52); — (cu suf. *-a n*, *-a n a*) **Bălán**, n. de cal (o, 3, 5, 6, 7, 11, 19, 21, 26, 27, 29, 30, 32, 36, 38, 42, 43, 44, 45, 46, 56), n. de câne (passim), n. de pisică (39), porc (11); **Bălána** n. de iapă (5, 19, 27, 29, 30, 38, 43), vacă (5, 6, 7, 8, 17, 22, 27, 38, 45, 49, 63), cătea (11), scroafă (13), oaie (10); — (cu suf. *-a n -i c ă*, resp. *Bălána* cu suf. *-i c ă*) **Bălánica**. N. de cătea (59), capră (59); — (cu suf. *-u ț ă*) **Bălúța**. N. de oaie (2).

— Adj. *băl*, -ă = « (despre părul) plăvit, gălbior, blond (al oilor, boilor și cânilor) » (DA., s.v.).

Băltătu. N. de bou (39, 55), porc (11); **Băltăta.** N. de vacă (7, 49), oaie (39).

— Adj. *băltătă*, -ă = « (animal, mal ales bou s. vacă) cu păr care nu e de aceeași coloare peste tot trupul, ci e întrerupt de mai multe fâșii de altă coloare » (DA. s.v.).

Băltica. N. de capră (53).

Bárna. N. de bivol (6).—Deriv.: (cu suf. -a i e) **Bărnaia.** N. de bivolită (38).

— Ung. *bárná* = « brun ».

Bâ'rzoa. N. de găină (30).

— Ung. *börzös*, *börz* — « nepieptănat » (cf. și rom. *bárzoiu* = « om cu părul nepieptănat » Pușcariu, DR., I, 103), cf. ung. *Borzás*, n. de câne (Herman, 602).

Bârzúia. N. de găină (17, 22, 26, 29, 39, 43, 48, 52).

— Deriv. din radicalul onomatopeic *bárz* (de unde și expresia *cu coada bârzoiu și a se bârzoia* « a se umfla în pene », Pușcariu, DR., I, 107), cu suf. -u i u. Cf. și *Bârzulia*.

Bârzulfă. N. de capră (6).

— Cf. *Bârzuiā* și Nf. *Bârza*, *Bârzoiu*, *Bârzul* (Drăganu, DR., I, 139, Rom. în sec. IX-XIV, 547).

Bâtănu (?). N. de berbec (29).

Bátor. N. de cal (passim.).

— Ung. *bátor* = « curajos ». În ung. n. de cal, bou, porc, câne (Herman, 361, 470, 566, 600).

Béchiar. N. de cal (passim.).

— Ung. *betyár* = « tâlhar, hot ». În ung. n. de cal, bou, porc, măgar, câne (Herman, 361, 470, 566, 577, 600).

Bécu. N. de berbec (6, 30).

— Formă hipocoristică din [ber]-
b e c (cf. Pușcariu, DR., VI, 326).

Béla. N. de iapă (25, 26, 43).

— În ung. *Béla* n. de cătea (Herman, 600) < ung. *Bella* « *Izabella* (Nagy, în *Ethnographia*, XXI, 327).

Béreiu. N. de câne (27) « cu păr galben » (!).

— Dela adj. *berc*, -ă = « (despre bou, vacă) cu coada scurtă, fără coadă, cu coada fără sfichiu », « nume dat cânilor ciobănești » (DA.). Cf. și Np.

Bérta. N. de iapă (passim.), vacă (« nume adus de pe Ardeal ») (5, 26, 56, 57).

— În ung. *Bérra* (Brașov) n. de bou, oaie (Herman, 470, 522) < Npers. *Berrta*, *Berteia*.

Bişuliga. N. de oaie (17). Si: **Bușuliga** *idem*.

Bíťa. N. de iapă (38), scroafă (30).

Boândi. N. de cal (58), *Bondi* n. de bou (30, 53, 58), taur (11, 35, 48, 51).

— În ung. *Bandi*, n. de cal, bou, oaie, porc, câne (Herman, 360, 469, 522, 565, 600) < ung. *Andi* - *Bandi* (< *András*), de unde apoi *Bandi* (cf. Szilási, în *Magyar-Nyelvőr*, XII, 1883, 245 și Gombocz-Melich, col. 91-92).

Bobóc. N. de cal (35).

— Cf. și *Sprn*.

Bóboșu. N. de bou cu pete negre pe corp (8, 55).

— În ung. *Babos*, n. de bou, cal (Herman, 469, 360) < ung. *babos* = « (bou) pestriț ».

Bódor. N. de bou (passim.), cu varianta **Bóndor** n. de bou (48, 57).

- În ung. *B o d o r*, n. de bou, porc (Herman, 471, 566) < ung. *b o d o r* «creț, cu părul creț».
- Boiána.** N. de bivolită (26).
— Cf. explicația din Np. slav **B o j a n a** (DA., s.v.).
- Boíta.** N. de iapă (19).
— Cf. *boaită*, termen injurios ce se dă boilor slabii; cf. și *lánă boită* = «laine teinte» (Damé, *Term.*) și ung. *b o j t i* = «vite (cornute) cu părul lung și mișos între coarne» (DA., s.v.). Cf. și Nf. **B o i t a**.
- Bóndi**, cf. **B o á n d i**.
- Bóndor**, cf. **B ó d o r**.
- Bráica.** N. de câne (passim).
— N. pers. *Braica*; cf. și germ. **B r a c k e** (DA., s.v.).
- Bránea.** N. de câne (17).
— N. pers. **B r a n c a**.
- Brătiiánu.** N. de câne (19, 42).
— N. de persoană (face aluzie la răposatul I. I. C. Brătianu).
- Brázdátu.** N. de porc (11).
- Breázu.** N. de căl (passim), câne (10). Și: **Breáza**. N. de iapă (passim), vacă (59), bivolită (59). Deriv.: (cu suf. -oiu) **Brezóiu**. N. de câne (2, 17, 26, 27, 29, 39, 48) cu varianta **Brăzóiu** (5, 6, 21, 27, 46, 48, 51, 53, 63).
— Adj. *breaz*, *-ă* = «(cal, bou, vacă, capră, pisică) cu o pată albă în frunte sau cu o dungă peste bot» (DA., s.v.). Ruffini, 7, crede că explicația numelui ar fi din proverbul *cunoscut ca un cal b r e a z u* (!), sau chiar dela numele dansului (!). La pag. 22, același Ruffini, citează o formă *Lereazu*, inexistentă printre numele de ani-
- male din Țara Oltului: dânsul a citit greșit, pentru *Breazu*.
- Brîșca.** N. de câne (7).
- Brúia.** N. de câne (26).
— Cf. Nf.
- Búbi.** N. de câne (passim), cal (24, 59), iapă (26).—Deriv.: (cu suf. -i c a) **Bubica**. N. de cătea (59).
— Germ. **B u b e** = «copil».
- Bucălăia.** N. de oaie (2, 7, 17, 19, 22).
— Compus din *bucă* (= gură) + *laiu*, *-e* (= cu lâna neagră pe bot) (DA., s.v.). Cf. **L a i u**.
- Buchiuru.** N. de câne (25).
- Budác.** N. de câne (39).
— Cf. *Sprn*.
- Buhoása.** N. de găină (48) oaie (45).
— Adj. *buhos* = «cu penele și lâna bârzoiu» < *buhă*.
- Bujór.** N. de câne (2, 6, 8, 12, 29).—Deriv.: (cu suf. -i c a)
- Bujoricea.** N. de vacă (29).
— Dela numele planetei, care a dat și Np. Numele de câne poate fi din Np.
- Búreus.** N. de câne (passim) cu varianta **Burcoș** (1, 2, 7, 10, 12, 19, 22, 38).
— În ung. **B u r k u s** n. de căl, bou, câne (Herman, 362, 473, 602-603): ung. **b u r k o s**, **b u r k u s** = «aspru, violent, sălbatic», «stufos, mișos» (< [B r a n d e n]-**b u r g u s**, Gombocz-Melich, col. 578). Remarcăm că în Țara Oltului **Burcuș** se chiamă un «câne scurt și gros» (27).
- Búrea.** N. de câne (25).
— Cf. ung. **B u r o**, n. de câne (Herman, 603).
- Bușuliga**, cf. **B i ș u l i g a**.
- Búti.** N. de căl (6).

— Germ. N. pers. **B u t z e** (Heintze, 135).

Buzáta. N. de oaie (2, 7, 10), iapă (27).

— « Nume ce se dă animalelor (mai ales oilor) cu vreun semn alb pe buze » (DA.).

Buzurică. N. de oaie (2).

C

Cădăr. N. de cal (6).

— Cf. și Nf. **C a d a r.**

Căila N. de vacă. (30, 43, 51, 63), cu varianta **Coila** n. de vacă (59), bivoliță (59).

— În ung. **K a j l a** n. de cal, vacă, bou, porc (Herman, 370, 465, 479, 568) < ung. **k a j l a** = « cu coarne înțoarse » (DA., s.v.), cf. **călat** = cu coarne sucite (Drăganu, DR., IV, 1553).

Căpreánă. N. de bivoliță (24).

— Deriv. (cu suf. -e a n ā) dela **capră** (poate prin asemănarea coarnelor cu acele ale caprei).

Căprislă. N. de bou (6).

— Deriv. (cu suf. -i l ā) dela **capră**. Cf. **C ă p r e a n a.**

Cârligoánța. N. de bivoliță (25) « cu coarne sucite ».

— Deriv. din **cârlig**.

Cârna. N. de bivoliță (43).

— (Cu coarne) cârne.

Cárol. N. de taur, bivol (48).

— În ung. **K á r o l y** n. de bou (Herman, 479).

Cartuș. N. de câne (48).

Cástor. N. de câne (61).

— Ung. **K á s z t o r**, n. de câne (Herman, 609).

Catínea. N. de cătea (61).

— N. pers. **Catinca** < Ecaterina.

Cazácu. N. de câne (44).

— Dela numele etnic.

Cendéa s. **Cénghea.** N. de bou (passim), bivol (27), vacă (passim), cu varianta **Tengheş** n. de bou (44).

— În ung. **C s e n d e s n.** de bou (Herman, 473) < ung. **c s e n d e s** = liniștit, bland.

Cerecfa. N. de capră (6).

— Dela **cercică** = n. de floare, formă feminină din **cercel**. Cf. și **Cercelica** n. de capră (DA., s.v.).

Cézar s. **Tezar.** N. de cal (passim).

— Si în ung. **C z é s á r**, n. de cal (Herman 364) < lat. **C a e s a r** (numele împăratului).

Chéchi. N. de câne (21).

Chésu. N. de cal (48), porc (43). Si: **Chesa.** N. de bivoliță (cu o pată albă la frunte, la un ochiu, ori în vârful cozii 26) (14, 16, 17, 21, 22, 29, 39). — Deriv.: (cu suf. -a i e) **Cheșáia.** N. de bivoliță (2, 6, 10, 13); — (cu suf. -u c a) **Chesúca** N. de bivoliță (11, 14).

— Ung. **K e s e**, n. de cal, vacă, bou, porc, câne (Herman, 371, 466, 480, 568, 609-610) < **k e s e** = « băltat » (DA.). Greșit la Hiecke, Jb. XII, 151 *Cheșaie* din *ocheșaie*; Ruffini, 15, citește *Meșucă* pentru *Cheșucă*.

Cieu. N. de berbec (6).

— Cf. ung. **c s i k o** = « mânz ».

Cilo, cf. **C i l o c.**

Ciloc. N. de cal (0, 5, 6, 7, 15, 18, 26, 35, 36, 38, 45, 46, 51, 52, 57) cu varianta **Cilog** n. de cal (17, 19, 24, 26, 29, 30, 35, 42, 43, 45, 46, 49, 52, 59, 63) și **Cilo** (21, 27, 43, 45).

— Ung. **C s i l l a g**, n. de cal (Herman, 363) < ung. **c s i l l a g**

«stea», «pata albă din mijlocul frunții la cal» (cf. rom. *cu stea în frunte*), cf. rom. *S t e l u ț a*.

Cínoș. N. de cal (o, 3, 7, 18, 46, 52).

— Ung. *C s i n o s* n. de cal, bou, măgar (Herman, 363, 473, 577) < *c s i n o s* = «frumușel, mititel».

Cioánca. N. de vacă (51) «cu un corn rupt».

— Cf. și în ung. *C s o n k a* n. de bou, vacă, porc, câne (Herman, 455, 464, 567, 603).

Cioára. N. de cătea (19).

— N. dat după coloare.

Ciobán. N. de taur (30), câne (17, 26, 46).

— După DA., numele se dă unui câne ciobănesc, mare, flocos, pestriț.

Ciocóiu. N. de câne (6, 7).

— Dela *ciocoiu* = boer hain.

Cióntu. N. de câne (5) «cu coada ciuntită».

Cióplea. N. de cal (39) «care nu poate merge bine, își lovește picioarele».

— Deriv. din *ciopli*.

Ciórba. N. de cătea (21).

Ciotă. N. de oaie (55).

— Cf. *ciot*, *ciotă* «vită mică» (DA., s.v.).

Ciúciu. N. de cal (39). **D e r i v . :** (cu suf. -u 1 -e a n ă) **C i u c i u l e á n a** n. de capră (19).

— Cf. *ciuciuc* «ceva mic, mototolit (cf. DA., s.v.). Pentru n. de cal cf. și ung. *C s u c s i* (Herman, 364).

Ciúrcă. N. de câne (30).

— Cf. Nf.

Ciúș. N. de măgar (30).

Ciut, -ă. N. de bou (55), vacă (55), bivoliță (38), oaie (passim), găină (43).

— Adj. *ciut, -ă* = «(bou, oaie, capră) fără carne sau fără un corn» (DA., s.v.), «(oaie) fără urechi sau cu urechi mici» (Diaconu, *Păstoritul în Vrancea*, 37).

Coábea. N. de găină (39).

— După numele cunoscutei boale de care mor găinile.

Coco. N. de pisică (10).

— Dela Np.

Cocoșdánu. N. de cocoș (21).

— Compus *cocoș + corcodan*.

Códru. N. de câne (17, 59).

D e r i v . : (cu suf. -e a) **C ó d r e a.** N. de câne (45); — (cu suf. -e c i u) **C o d ré c i u.** N. de câne (29).

— Cf. Nf.

Cóloman. N. de câne (26).

— Ung. *K á l m á n*, n. de cal, bivol, câne (Herman, 370, 492, 609) < Np.

C ó n d o r. N. de bou (22, 29, 38, 52, 58).

— Si în ung. *K o n d o r*, n. de cal (Herman, 372). Cf. *condor* = o pasăre (TDRG).

Coprína. N. de vacă (passim), bivoliță (11, 57, 59), capră (6).

Si: Cuprina. N. de bivoliță (14).

— Dela n. de plantă.

C ó r b u. N. de cal (5, 15, 26, 30), câne (27, 32, 33, 34, 51, 55). —

D e r i v . : (cu suf. -e a) **C ó r b e a.** N. de câne (2); — (cu suf. -e a n (ă)) **C o r b e á n a.** N. de bivoliță (2, 6, 14, 24); — (din *Corbeană*, cu suf. -i c ă) **C o r b i n i c á** N. de pisică (45); — (cu suf. -uș (ă)) **C o r b ú s ă.** N. de capră (53).

— Metaforă din *corb* (cu aluzie la coloare). Ruffini, 19, citește greșit *Borbea*, pentru *Corbea*.

Cornúta. N. de vacă (30), bivoliță (39), oaie (2, 10, 12, 14, 24, 42).

- Cotéiu.** N. de câne (14).
 — Dela apelativul *coteiu* = cătel de vânat cu picioare scurte, javră (cf. CADE), cf. Sainéan, *La création mét.* 15.
- Cótí.** N. de vacă (19).
 — Ung. *Kati* (< *Katalin*) în ung. n. de iapă (Herman, 371).
- Cotofánă.** N. de capră (53).
 — Metaf. *cotofană* (cu aluzie la temperament).
- Coversan.** N. de cal (63).
- Crăciún.** N. de taur (59).
 — N. pers.
- Creastă bătută.** N. de cocoș (39).
- Cúeu.** N. de câne (39).
 — Metaforă dela numele păsării.
- Cuprína,** cf. *Coprina*.
- Cútu.** N. de câne (28, 38).
 — Dela interj. cu care se cheamă cânele (cf. Sainéan, *La création mét.*, 7, 10). Ruffini, 17, citește greșit *Tuțu*, pentru *Cuțu*.

D

- Dáru.** N. de bou (passim).
 — În ung. *Daru* n. de cal, bou, porc, vacă (Herman, 365, 474, 565, 464) < ung. *daru* « cocor », « (cal sau alte vite) cu părul sur albastru, ca cocorul » (Herman, 340, 442) « vită cu coarne lungi » (Herman, 445). Greșit, Ruffini, 12, consideră forma de mai sus, pe care o redă *Doru* (după transcrierea *Doru* făcută de respondentul 59), din slav. *Dore*, sau o evoluție din rom. *dor*, citând fragmentul din poezia populară *Dorul meu și boii mei...*
- Déneş.** N. de cal (46).
 — Dela Npers. ung. *Dénes* (= Dionisie).
- Déreş, -a.** N. de cal (26, 27, 30, 46, 52), n. de iapă (26, 27, 46).
 — În ung. n. de bou (Herman) 365) < *dereş*, -ă « (bou s. vacă) cu părul roșu amestecat cu alb » < ung. *dereş* = « (despre părul), șoriciu (al cailor) (Gombocz-Mélich, 1324-1325).
- Diána.** N. de câne (passim).
 — Si în ung. *Dianán* n. de câne (Herman, 604). După numele zeiței *Diana*, regina codrului,
- Didína.** N. de iapă (26), cătea (51).
 — Dela Npers., formă hipocristică din *Alexandrina*.
- Dionísie.** N. de taur (14).
 — Npers.
- Doámna.** N. de pisică (2). Deriv.: (cu suf. -ica) *Domnica*. N. de bivolită (32).
- Dobrítă.** N. de bivolită (11).
 — Dela Npers. *Dobra* (deriv. cu suf. -iță).
- Dóða.** N. de cătea (51).
 — Cf. și ung. *Dodin* de câne (Herman, 604).
- Dólfí.** N. de taur (58).
 — Si în ung. *Dolfi* n. de câne (Herman, 604) < Np. (< *Adolf*)
- Dúdaş.** N. de câne (6, 24, 35).
 — În ung. *Dudás*, n. de cal, bou, câne (Herman, 365, 475, 605) < ung. *dudás* « cimpoier », iar spec. « păstor » (Czuczor-Fogarasi, s.v.).
- Dudúia.** N. de pisică (14).

- Dúlus.** N. de câne (57).
 — Cf. *dulău*, prin schimb de sufix < ung. d ü l ö-, d ö l ö (-k u t y a) = (câne) leneș (Drăganu, DR. II, 900).
- Dumánă.** N. de vacă (27). D e r i v.: (cu suf. -i c ă) **Dumánică.** N. de bou (39)
- Deriv. cu suf. -a n (ă) dela radic. *Dum-* (< *Dumineca*), dat vîtei născută Dumineca.
- Dumănică,** cf. D u m a n ă.
- Dumítru.** N. de taur (14).
 — Dela Np., care în unele regiuni a ajuns poreclă dată unui « om certăreț ».

E

- Eros.** N. de cal (14).
 — Ung. e r ö s = « tare ».

F

- Fáni.** N. de iapă (passim) « blândă » (63).
 — Și la Unguri, n. de iapă (Herman, 366) < Np. ung. *F á n i* (< *F r a n c z i s k a*, Nagy, în « Ethnographia », XXI, 1910, 335, s. săs. *F â n i* (< *S t e p h a n i*), Kisch, *Nam.*, 36).
- Féecica.** N. de iapă (2).
 — Ung. *F e c s k e*, N. de iapă (Herman, 366) < ung. *f e c s k e* = « rândunică », fig. (despre măgarul) de coloare neagră dar cu gâtul alb » (Herman, 577).
- Fídi.** N. de câne (24).
 — Ung. *F i d i*, n. de câne < lat. *f i d e s* (Herman, 605).
- Fífi.** N. de pisică (48).
 — Formă hipoc. din Np. *S t e f i s*. *Z s o f i* (ung.).
- Físcu.** N. de bou (passim), cu varianta *Fíșeu* (30, 45).
 — Ung. *F i c z k o* n. de cal, bou, porc, câne (Herman, 366, 475, 567, 605) < ung. *f i c z k o* = « băiețandru, țingău ».
- Flásca.** N. de cal (2).
Floárea. N. de vacă (46). Și:
Floarea. n. de bou (59), cal (59), câne (19, 42, 57). — Deriv.: (cu suf. -i c a) **Florica.** N. de vacă (passim), bivolită (passim), bou (29).
 — Numele se dă în unele localități vitelor născute la *Florii*. În cazuri dese, numele trebuie să fie dat după nume personale.
- Flócea.** N. de câne (2).
 — Deriv. (cu suf. -e a) dela *floc* (despre un « om păros », DA., s.v.).
- Foácu, -a.** N. de cal (6) « galben încis ca cloțariul » (27, 30), « cu două colori » (32, 45, 46, 48); — N. de iapă (27, 30, 48).
 — În ung. *F a k o*, n. de cal, bou, porc, măgar, câne (Herman, 465-6, 475, 567, 577, 605) < ung. *f a k o* = « (despre calul) cu părul de coloare galbenă-cenușie deschisă » (Herman 341-342), « (despre boul sau vaca) cu părul alb brumat cu galben sau sur » (ib., 442).
- Fólbu.** N. de câne (39).
Fóreos. N. de câne (16).
 — În ung. *F a r k a s*, n. de câne (Herman, 605) < ung. *f a r k a s* = lup.
- Frída.** N. de iapă (46, 58, 63).
 — Np. ung. s. germ. *F r i d a*, *F r i e d a* (< *F r i e d e r i k a*).
Friț. N. de câne (6, 30). Și:
Frița. N. de cătea (30, 57).
 — Germ. Np. *F r i t z* (< *Frantz*)
- Frúnza.** N. de cătea (7).

G

- Gábor.** N. de taur (30).
 — Ung. Gábor n. de cal, porc (Herman, 367, 567) < Npers. ung. Gábor (= Gavril).
- Gálbinu.** N. de cal (46). Si:
Gálbena. N. de pisică (42), găină (8, 17).
 — Adj. galben, -ă.
- Gănița.** N. de bivolită (51).
 — Din Np. Ganea, s. o formă trunchiată din [ti]gana, deriv. cu suf. -iță.
- Géta.** N. de cătea (24).
 Hipoc. din Np. Georgeta.
- Gheórghe.** N. de taur (14), cocos (6).
 — Np. (cf. sensul de « prost » pe care l-a primit acest nume în limba comună (Tagliavini, « Arch. Rom. » XII, 224)).
- Gheri.** N. de cal (25).
 — Formă hipoc. ung. din G e r g e l y (= Grigore).
- Gheúșă.** N. de capră (6, 7).
 — Adj. (?) gheușă = « (capră) oachesă » (Pașca, *Glosar* 30, Preocup, *Păstoritul*, 25), cf. și arom. g esă « (capră) roșcată » (Capidan, *Rom. Nomazi*, în DR. IV, 183).
- Ghioágă.** N. de cătea (57).
- Ghíftă.** N. de cal (17), « în vremea din urmă, în glumă » și n. de bou (2), berbec (24), porc (21), pisic (2).
 — Dela Np., cf. G he o r g h e, G h i u r i.
- Ghiúri s. Giuri.** N. de cal (passim), taur (passim), bou (35, 36, 63), câne (38), porc (48, 51), țap (35), berbec (25).
 — În ung. Gyuri, n. de cal, bou, pisic (Herman, 368, 477, 623) < Np. Gyuri, formă hipocoristică din György.
- Goláşa.** N. de găină (26, 48, 52).
 — Adj. golas, -ă = « (găină) fără pene pe gât ».
- Gráfi.** N. de iapă (46).
 — Nf. germ. G r a f e, G r a f f i (Kisch, *Nam.*, 48).
- Grâu.** N. de câne (7).
Grívu. N. de câne (6, « negru » cu pată albă la gât) 27, 30, 34). Si:
Gríva. N. de oae surie (12).— D e r i v.: (cu suf. -e i u) Grivéiu. N. de câne (passim).
 — Adj. griv, -ă = pestriț, pătat cu alb și negru (DA., s.v.). Ruffini, 17, citește — și explică fantastic — *Gruri*, pentru *Grivei*.

H

- Haidúcu.** N. de câne (2, 24).
 — Cf. și în ung. Hajdu, n. de câne și bou (Herman, 607, 477).
- Háifa.** N. de câne (26).
 — Dela *haită* = « cătea (rea) », « câne » (DA., s.v.).
- Hánsi, Hánți, Hánzi.** N. de cal (passim), câne (56).
 — Si în ung. Hanzi, n. de cal, bou (Herman, 368, 477) < Np. germ. Hans.
- Hârseneána.** N. de bivolită (43).
 — Deriv. (cu suf. -e a n (ă)) dela Nl. Hârseni.
- Héchi.** N. de câne (passim).
 — În ung. Heki n. de câne (Herman, 608) < Np. hipoc. ung., nu românesc, (cum afirmă Ruffini, 13) din H e k t o r.
- Héctor.** N. de câne (passim).
 — Ung. H e k t o r n. de câne (Herman, 608) < Np.

- Hefestos.** N. de cal (10). — Dela numele zeului (din mitologia greacă) *Hephaestos*. **Hérman.** N. de câne (29). — Si în ung. n. de cal (Herman, 368) < Np. germ. **Hótu.** N. de câne (passim). **Și:** **Hoáta.** N. de pisică (16, 42).

I

Iámbor. N. de bou (passim), taur (17, 29, 38, 43, 52), bivol (11, 14, 17), cu varianta *Iambu*. N. de bivoliță (2) și *Iámbora* n. de bivoliță (25).

— În ung. *Jambor* n. de cal, vacă, bou, bivol, porc (Herman, 370, 465, 478, 492, 568) < ung. jámbo r = « bland ».

Iáncu. N. de cal (10), taur (12), câne (45). — Dela Np. (cf. personajul istoric *Avram Iancu*).

Iáru. N. de bou (29).

— Np. slav. *Iaro* (cf. Np. *Iarcu*).

Ida. N. de iapă (22).

— Np. germ. *Ida* (Heintze, 200), intrat și la Unguri (Nagy, l. c., 336).

Înger. N. de bivoliță (58).

— Cf. mai curând decât din rom. *înger*, Np. germ. *Ingel*, *Engel* (Heintze, 109).

Ioánci. N. de cal (45), taur (45).

— Np. hypoc. ung. *Iancsi* (< Iános), și în ung. n. de cal (Herman, 370).

Istétu. N. de cal (5).

— Adj. *istet*, -*eată*.

Iúleca. N. de iapă (46).

— În ung. *Iulcsa*, n. de iapă, etc. (Herman, 370) < Np. hypoc. din *Iulia* (Szilási, în « Magyar Nyelvör », XII, 1883, 246).

Iúti. N. de pisică (19).

— Si în ung. *Iuczi*, n. de iapă, vacă, bou, pisică (Herman, 370, 465, 479, 623) < Np. hypoc. din *Iudit* (Nagy, în « Ethnographia » XXI, 327).

Iván. N. de porc (30).

— Np. *Ivan*, care în unele reuniuni are în limba comună sensul de « (om) golan » (DR., VI, 456).

J

Jméchera. N. de capră (7, 8).

Joián. N. de bou (8, 12, 29, 45) și varianta *Jóian*. N. de bivol (33) prin deplasare de accent din *joia* < *Joia* (< *Joiana*). **Și:** *Joiána*. N. de vacă (passim), bivoliță (passim), bou (33).

— Deriv. (cu suf. -a n (ă)) dela *joí*; nume dat vitelor născute *joia*.

Júji. N. de cătea (26).

— În ung. *Zsuzsa*, *Zsuzsi* n. de cal, bou, porc (Herman, 385, 490, 571) < Np. hypoc. ung. *Zsuzsi* (< *Zsuzsanna* = *Suzana*, cf. Melich, *þov.*, II, 209-210) nu din *Erzsébet* cum spune Ruffini, 13).

L

- Lăbúș.** N. de câne (passim).
- Láie.** N. de berbec (43). — Formă hipocoristică din (Ni-co-)lae (?).
- Lămpășica.** N. de vacă « cu o brazdă mare de altă coloare pe frunte » (59). — Cf. în ung. lámpás = « pată albă pe botul calului » (Herman, 346).
- Lânoása.** N. de oaie (52).
- Láteșu.** N. de taur (12). — Cu coarne lateșe (cf. TDRG).
- Leána.** N. de cătea (24). — Dela Np.
- Léda.** N. de iapă (25, 52), cătea (48), cu varianta Lida. N. de iapă (13). — Ung. Ledán n. de câne (Herman, 611) cf. engl. lady. Cf. și Np. Lidia.
- Léla.** N. de iapă (24). — Cf. Lila.
- Leoáica,** cf. Leu.
- Leu.** N. de câne (passim). și: Leoáica. N. de cătea (52).
- Líla.** N. de iapă (24, 30, 45, 49, 58), cu varianta Lili N. de capră (19), cf. și Lela.
- Si'n ung. Lili, n. de iapă, câne (Herman, 372, 611) < ung. Lilla (< Lili um, Nagy, în « Ethnographia », XXI-1910, 334).
- Lína.** N. de iapă (passim), cătea (12), oaie (21), cu varianta Lena. N. de vacă (24), Leni. N. de iapă (53). — Deriv.: (cu suf. -ut'a) Linúta. N. de pisică (30), Lenúta. N. de capră (52). — Si'n ung. Lina, n. de iapă, bou, câne (Herman, 373, 481, 611) < Lina (< Karolina), iar pentru formele în Le-, cf. Elena.
- Lipițoiu.** N. de cal (43). și Lipitána. N. de iapă (16).
- Líza.** N. de iapă (passim), câne (24). — Ung. Liza, n. de cal (Herman, 373) < Np. germ. Lisa < Elisabeta.
- Loámba,** cf. Loambos.
- Loámboș.** N. pe taur (6), bou (7), bivol (5, 6, 8, 10, 11, 12, 14, 17, 32), bivoliță (passim), cu varianta Loámbu. N. de bivol (2), Loámba. N. de bivoliță (21, 27). — Ung. Lombos n. de bou (Herman, 482) < ung. lomb = « înfrunzit » < lomb = « frunză »; spec. lomb = (părul) stufoș (din coada animalului) (Herman, 322).
- Loámbu,** cf. Loambos.
- Loáli.** N. de cal (27). — Ung. Lacz i, n. de bou, porc, taur (Herman, 462, 568, 452) < Np. hipoc. ung. Lacz i < László.
- Lóla.** N. de iapă (10, 51), cătea (51). — Np. germ. Lola (cf. Kleinpaul, 46) sau din Aurora.
- Lord.** N. de câne (25, 26).
- Lóri.** N. de vacă (passim). — Np. ung. Lori (< Eleonora, Nagy, în « Ethnographia », XXI, 336).
- Lúiza.** N. de iapă (6, 46). — Si'n ung. Lujza, n. de iapă (Herman, 577) < Np. germ. Lujse, ung. Lujza, (< Ludo-vika).
- Lúlu.** N. de cal (22). — În ung. Lula, n. de iapă, Lulus, n. de câne (Herman, 373, 612) < Np. ung. Lula, Lulus (< Julius).
- Lúmpi.** N. de câne (24).

— În ung. *L u m p*, n. de câne (Herman, 612).

Lunáia, cf. *L u n i.

***Luni**. Deriv.: (cu suf. -a i e) **Lunáia**. N. de vacă (6, 8), bivoliță (14); — cu suf. -i c ā) **Luníca**. N. de vacă (53, 58), bivoliță (27, 32); — (cu suf. -o i u) **Lunóiu**. N. de bou (8).

— Nume dat vitelor născute în ziua de Luni.

Lúpsa. N. de câne (21).

— Dela Np.

Lúpu. N. de câne (passim).

Lúşa. N. de cătea (passim) și **Lúșu** n. de câne (24).

— Din [căte-]lúşa, [~]lúşu. La Ruffini, 20, greșit *Suşu*.

Lúșea. N. de cătea (48, 49).

— Deriv. (cu suf. -c a) din *L u ş a*.

Lúti. N. de iapă (passim).

— În ung. *L u t z i n*. de cal (Herman, 373) < ung. Np. *L u c z a* (< *L u c i a*, Melich, *Jöv.*, II, 190-191) s. germ. *L u t z e* (Heintze, 190).

M

Majúrea. N. de câne (58).

— Si'n ung. *M a z u r k a*, n. de câne (Herman, 612).

Máli. N. de iapă (14).

— Dela Np. hypoc. ung. s. germ. din *A m a l i a*. Ruffini, 14 redă greșit *Mati* pentru *Mali*.

Măliniș. N. de măgar (35).

***Mâ'ndru**. Deriv.: (cu suf. -e a n a) **Mândreána**. N. de vacă (2, 27), bivoliță (14, 38, 39); — (cu suf. -i l ā) **Mândrîlă**. N. de bou « adus de peste munte » (6); — (cu suf. -u t ā) **Mândrúta**. N. de vacă (6, 26), bivoliță (6).

— Dela adj. *mândru*, -ă = « frumos ».

Mánți. N. de iapă (61).

— În ung. *M a n c z i*, n. de cal, porc (Herman, 374, 569) < Np. ung. *M a n c z i* < *M a r i a*.

Mâ'nya. N. de iapă (39).

Margaréta. N. de pisică (2), iapă (52).

— Si'n ung. *M a r g i t*, n. de pisică (Herman, 623) < Np.

Mărgineána. N. de iapă (26, 46).

Maria. N. de vacă (13), bivoliță (passim); scroafă (21). Deriv.:

(cu suf. -i n a, cf. Np. *Marina*)

Mărina. N. de vacă (19); — (cu suf. -i ș c a, cf. și Np.) **Mărișea**. N. de bivoliță (passim); — (cu suf. -i ț a, cf. Np.) **Marița**. N. de vacă (19, 45), bivoliță (21, 30), pisică (45), cu varianta **Mariți**. N. de bivoliță (25, 26), iapă (15, 18, 26); — (cu suf. -u c ā) **Măriúea**. N. de bivoliță (2); — (cu suf. -u t a) **Măriúta**. N. de bivoliță (passim), vacă (57), pisică (13).

— Si'n ung. *M a r i n*. de cal, *M a r i s k o* n. de vacă, *M á r i*, *M á r i c i*, *M á r i s* etc., n. de bou, vacă (Herman, 374, 466, 482). Toate formele noastre, în afară de *Mariți* sănt dela Np. românești.

Márta. N. de bivoliță (29).

— Nela Np.

Matéiu. N. de pisică (51).

— Dela Np. cu sens depreciat în limba comună (cf. Tagliavini, « Arch. Rom. », XII, 224).

***Mărti**. Deriv.: (cu suf. -a i e) **Mărtáie**. N. de vacă (8); — (cu suf. -o i u) **Mărtóiu**. N. de bou (8).

— Dela N. zilei, dat vitelor născute *Marți*.

Méri. N. de iapă (16).—Deriv.: (cu suf. -uța) **Merúta.** N. de bivolită (16).

— Np. *Maria*, rostit (de cei reveniți din America) **Mar y** (= *Meri*)?

Miercureána, cf. *Miercuri.

***Miécuri.** Deriv.: (cu suf. -ean(a)) **Miercureán.** N. de bou (8), **Miercureána.** N. de vacă (8, 52), bivolită (32); — (cu suf. -ică) **Miercuríca.** N. de bivolită (29); — (cu suf. -ice, cf. găurică-găurice, securică-securice) **Miercurícea.** N. de bivolită (21).

— N. dat vitelor născute *Miercuri*.

Miháiu. N. de pisic (51).

— Dela Nb.

Mili. N. de pisică (25).

— Si'n ung. n. de pisică (Herman, 623) < Np. < *E m i l i a*.

Milu. N. de taur (25).

— Cf. si'n ung. *M il u s*, n. de pisică (Herman, 623) < Np. < *E m i l i*.

Mína. N. de cătea (24, 29).

— Dela Np. germ. *M i n a* (< *W i l h e l m i n a*, Kleinpaul, 65).

Minérva. N. de iapă (52), câne (52).

— Dela Np.

Minu. N. de taur (13).

— Cf. *M i n a*.

Miorítă. N. de oaie «bătrână» (45).

Mírcea. N. de câne (6).

— Dela Np.

Míșca. N. de vacă (19, 30) bivolită (passim), iapă (27), cal (15, 16), bivol (2, 33). Si: **Míșeu.** N. de taur (passim), bou (passim), bivol (passim), cal (52), porc (45, 51, 58) bivolită (42).

— În ung. *M i s k a*, n. de cal, bou, bivol, porc, câne, pisic (Herman, 374, 462, 493, 569, 613,

623) < Np. ung. *M i s k a* (< *M i-hály*).

Mița. N. de iapă (passim), capră (29), pisică (51), cu varianta (de origine ung.) **Miți.** N. de iapă (passim).

— În ung. *M i c z a*, *M i c z i n.* de cal, câne, pisică (Herman, 374, 613, 623). Nu știm de unde scoate Ruffini, 20, informația că animalele purtând acest nume au părul lung (aceasta pentru a explica originea numelui din *mița < a g n i c i a?*).

Moáci. N. de mânz (38).

— Np. ung. *M a t y i* < *M átyás*.

Mocána. N. de vacă (35). Si:

Mocánu. N. de cal (passim).

— Si'n ung. (< rom.) *M o k á n y* n. de cal (Herman, 375).

Modár. N. de cal (18).

— Si'n ung. *M a d á r*, n. de cal, taur, bou, porc, măgar, câne (Herman, 373, 462, 482, 569, 577, 612) < ung. *m a d á r* «pasare».

Molána. N. de bivolită (11),

Molănu. N. de pisic (30).

— Deriv. (cu suf. -an(a)) din hipoc. *Molă* < Samuilă. Cf. Onomasticonul.

Molănu, cf. *M o l a n a*.

Mórintă. N. de câne (61).

— Dela Np. ung. (< germ.) *M o-rícz* (< *M a u r i t i u*).

Móti. N. de pisică (49).

— Din Np. ung. *M a t y i*, cf. *M o a c i*.

Motocáta. N. de găină (26). Si:

Motoșáta. N. de găină (17).

— Deriv. din *mot*.

Motoșáta, cf. *M o t o c a t a*.

Móziș. N. de bou (53).

— Ung. *M o z e s*, n. de porc (Herman, 569) < Np. ung. *M o-zes* (= Moise).

Mozóc. N. de câne (7).

— Cf. rom. *mozoc* = « ursuz, tăcut, posac » (CADE), « câne pestriț cu pete mari vinete » (H., XVII, 8), « flocos și mustăcios » (despre câne) (H., XVIII, 26), « câne rău, mai des despre cei dela stână » (« Rev. crit. lit. », III, 161); « mare » (Costin, *Graiul*, 141) (cf. O. Densusianu, în « Gr. S. », IV, 388-389).

Múcedu. N. de cal (14, 32, 57, 59).

— Adj. *muced*, -ă = « (despre calul) cu păr bătând între negru și vânăt » (cf. Damé, *Term.*, 48).

Múghea. N. de bou (27).

Deriv. (cu suf. -e a) din *mugi*.

Múrăș. N. de câne (2, 10, 28, 42, 57, 59).

— Adj. *murăș*, -ă = « negru ».

Múrgu. N. de cal (passim), câne (46), **Múrga.** N. de iapă (passim). Deriv.: (cu suf. -a n a)

Murgána. N. de vacă (44, 45), bivolită (passim).

— Dela adj. *murg*, -ă = (despre calul) cu părul roșu afumat sau negru roșcat (Damé, *Term.*, 48).

Múşa. N. de cătea (35).

— Cf. Np.

N

Négru. N. de cal (passim), **Neágra.** N. de iapă (passim), oaiе (7,

21, 25, 39), scroafă (11), găină (39, 48, 52). — Deriv.: (cu suf. -i lă) **Negrilă.** N. de bou « adus de peste munte » (6); — (cu suf. -u tă) **Negrúťa.** N. de găină (17). **C o m p u s :** *Capră-Neagră* (52).

Néli. N. de cătea (53).

— Dela Np. hypoc. din *Cornelia*.

Neonica. N. de pisică (49).

Néro. N. de câne (7, 8, 14, 17, 25, 38, 46, 56, 63). **Şi:** **Néra.** N. de cătea (49).

— **Şi' n ung.** **Nero**, n. de câne (Herman, 614) < Np. **Nero** (împăratul).

Niníta. N. de pisică (14).

— Dela Np. hypoc. **N i n a**, derivat cu suf. -i tă.

Nisóc. N. de bou (12).

— Dela forma Np. **N i s e** (< Deonise) deriv. cu suf -oc.

Nóe. N. de berbec (6).

— Dela Np. (biblic).

Nonius. N. de cal (63).

— **Şi' n ung.** **Noniusz**, n. de cal (Herman, 375), nume care indică famoasa rasă **N o n i u s**.

Novác. N. de câne (12).

— Dela Np. (poate acela al personajului din literatura populară, *Gruiu lui Novac*, sau acela istoric, *Baba Novac*, nume devenit apelativ, cu sensul de « géant, colosse » (DDR, s.v., Tagliavini, în « Arch. Rom. », XII, 216-217).

O

Oácăra. N. de oaiе (5).

— Adj. *oacăr*(ă) = « (oaiе) cu pete negre pe bot » (TDRG.).

Oácheșa. N. de oaiе (passim), cu varianta **Oaichișa** (24).

— Adj. *oacheș*, -ă = « (oaiе) cu un cearcănegru în jurul ochilor ».

Olga. N. de iapă (6), pisică (6).

— **Şi' n ung.** n. de iapă (Herman, 376) < Np.

Olt. N. de câne (59).

— Decalc după *Murăș*, acesta considerat ca un nume dat după nume de râu, dela numele râului, *Olt*.

Onea. N. de cocos (6).

— Dela Np.

Ovréica. N. de cătea (24).

— Dela numele etnic.

P

Pădureána. N. de vacă (13), bivoliță (24).

Páicu. N. de bou (2), cal (52).
— Si 'n ung. *P a j k o s, P e j k o n* de cal, bou (Herman, 376, 466) < ung. *p e j* = « roșu » (Herman, 348). Numele românesc pare a proveni dela Np. (obișnuit mai ales la Tigani).

Parizél. N. de câne (26).

— Ung. *P a r i s l i*, n. de câne (Herman, 614), apropiat — în românește — de Npers. *Paris*. Ruffini, 15, după Bogrea, *DR.*, II, 413, consideră forma românească dela Np.

*Paști. D e r i v.: (cu suf. -i n a)
Paștina. N. de vacă (59), bivoliță « fătată la Paști » (49, 51).

Pauléta. N. de iapă (46).

— Dela Np.

— **Paulína.** N. de iapă (22).

— Dela Np.

Pelivanț. N. de câne (16).

— Cf. *pehlivan*, *pelivan*.

Pepi. N. de iapă (22).

— Dela Np. (< it.).

Pétru. N. de bivol (6).

— Dela Np.

Piciu. N. de cal (18, 58, 59).

Píntea. N. de cal (42, 45, 46, 49, 57), câne (6, 11, 14, 17).

— Dela Np. *Pintea* (viteazul, numele eroului din literatura populară). Cf. și *Pintenatutu*, *Pintenogu*.

Pintenatátu. N. de cocos (61).

— Deriv. din *pinten*. Cf. *Píntea*, *Pintenog*.

Pintenógu. N. de cal (passim) cu varianta *Pinteneágú*. N. de cal (43), *Pintenoágá* N. de iapă (passim).

— Adj. *pintenog*, *-oagă* = « (cal) cu pete albe la un singur picior, ori la toate, la glezne sau până aproape de genunchiu » (CADE).

Písa. N. de pisică (59), *Pisu*. N. de pisic (25). — D e r i v.: (cu suf. -o i u) *Pisóiu*. N. de pisic (16).

— Dela interj., *pis!* cu care se chiamă sau se alungă pisica (cf. Bogrea, *DR.*, IV, 1046, Pușcariu, *DR.*, V, 747).

Pístea s. Písta. N. de cal (passim) iapă (63), taur (25), câne (35).

— Ung. *P i s t a*, n. de, cal, taur, bivol, câne, pisică (Herman, 377, 462, 493, 615, 624) < Np. ung. *Pista* (< István = Ștefan).

Pístrița. N. de găină (17, 22, 48).

Plétea. N. de cal « cu coamă mare » (25, 26, 46).

— Deriv. (cu suf. -e a) dela *plete*. Cf. *Flocea*.

Prián. N. de bou (52).

— Cf. *Drăganu*, *DR.*, IV, 1081).

Púica, cf. *P ui u*.

Púiu. N. de cal (passim), taur (12). Si : **Púica.** N. de iapă (passim) bivoliță (12, 39), oaie (21).

Púmi. N. de cătea (51).

— Si 'n ung. n. de câne (Herman, 116) < (*C a n i s*) *p o m e r a n i u s*.

R

Réndeа s. Rénghea. N. de bou (passim), bivol (27), vacă (12, 14, 21, 27, 52, 63).

— În ung. Rendes n. de taur, bou, porc (Herman, 462, 485, 569) < ung. rendes = ordonat. Ruffini, 25, citește greșit Benghea.

Rézi. N. de iapă (18, 24, 25, 26, 51).

— Np. hypoc. Rezi (< Terezia) cf. și ung. Treza, n. de cal (Herman, 383).

Róibu. N. de cal (passim). Si: Roáiba. N. de iapă (45). Deriv.: (cu suf. -ú c) **Roibúc**. N. de cal (27).

— Dela adj. roib, -ă = «(cal) cu părul roșcat» (Damé, Term., 48).

Roibúc, cf. R o i b u.

Rója s. Roji. N. de vacă (19), iapă (passim.)

— În ung. Rozsi, n. de cal, bou, vacă, porc, câne, pisică, (Herman, 379, 465, 485, 567, 616, 624) < Np. ung. Rozsa (< Rózsália), cf. și r o z s a = trandafir.

Roșcátu, -a. N. de cocos (39), n. de găină (39).

— Adj. roșcat, -ă = «cu dungi s. pete roșii».

Róșu. N. de cal (passim), bou (58), câne (19, 30, 53, 57). **Róšia**. N. de iapă (passim). — Deriv.: (cu suf. -i c a) **Róšica**. N. de bivaliță (16); — (cu suf. -i ț a) **Rúșita**. N. de vacă (53) (< Rúja + Róšia, sau o > u).

Róza. N. de iapă (52), vacă (26), cu varianta **Rózì**. N. de iapă (19).

— Si 'n ung. Rozzi, n. de vacă (Herman, 469) < Np. hypoc. R o z a (< R o z á l i a).

Rudi. N. de cal (63), bou (43, 63), taur (24, 30, 45).

— Np. germ. și ung. R u d i (< Rudolf).

Rúja. N. de vacă (11). Deriv.: (cu suf. -a n (ă)) **Rujána**. N. de vacă (5, 6, 19, 24, 35, 45).

— Cf. rujá — trandafir, și adj. rujan, -ă = «(bou sau vacă) cu părul roșcat».

Rúta. N. de pisică (30). — Dela Np. hypoc. din M a r i a.

S

***Sâmbătă**. Deriv.: (cu suf. -e a n (a)) **Sâmbeteán**. N. de bou (8), **Sâmbeteána**. N. de vacă (34), bivaliță (17, 22, 27, 32, 38), cu varianta **Simbeteana**. N. de vacă (8); — (cu suf. - i n a) **Sâmbetína**. N. de vacă (59).

— Nume dat vitelor născute **Sâmbăta**. Pentru forma **Sâmbetean(a)** nu este exclus nici amestecul Nl. **Sâmbăta** (cf. Hárse-neana).

Săpunítu. N. de bou (18) «alb».

Sârbu. N. de câne (6, 45, 57).

— Dela numele etnic.

Seceleána. N. de iapă (26).

— Deriv. (cu suf. - e a n) dela Nl. **Săcel**.

Séchea. N. de vacă (24, 46), rostit și **Sečchia** (26, 38). Deriv.: (cu suf. - a n a) **Sechiána**. N. de vacă (5, 6).

— Si 'n ung. Szöké, n. de cal, Szöjkén. de vacă, bou, porc (Herman, 382, 468, 487, 570) < ung. szöké = «blond».

Séinu, -a. N. de berbec (6),
Seina. N. de oaie (passim).

— Adj. *sein*, -ă = « cenușiu, sur ».

Sémè, cf. **Semeş**.

Semeş. N. de bou (6, 8), cu varianta **Seme**. N. de vacă (24).

— Ung. *S z e m e s* n. de cal, bou, porc (Herman 381, 487, 570) < ung. *s z e m e s* « deștept ».

Síera. N. de câne (24, 25, 26, 43, 46, 63), iapă (17).

— Ung. *S z i k r a* n. de cal, bou, câne (Herman 381, 487, 618) < ung. *s z i k r a* = « schintenie ».

Silea. N. de bou (17, 27, 34, 53), taur (11), vacă (passim).

— Ung. *S z i l a j*, n. de cal, taur, bou, porc (Herman, 382, 462, 487, 570) < ung. *s z i l a j* « neînfrânat, impetuos, sălbatic ». La Ruffini, 16, gresit din *Vasilea*.

Sileşu. N. de cal (7), bou (8).

— *Si'n ung. S z é l e s* n. de cal, vacă (Herman, 381, 449) < ung. *s z é l e s* (cf. Herman, 492).

Silos. N. de bou (1).

— Ung. *S z i l o s* N. de bou (Herman, 487) < ung. *s z i l a s*.

Sólea. N. de vacă (51).

Stelúta. N. de vacă (11).

— Cf. **Cilog**.

Sultána. N. de măgăriță (19).

— Dela Np.

Súrchea. N. de vacă s. bou (34).

— Ung. *S z ü r k e*, N. de cal, măgar, porc, bou (Herman, 382, 577, 565, 487) < ung. *s z ü r k e* = « sur ».

Súru. N. de cal (passim), câne (21), cocoș (21). **Súra**. N. de iapă (passim).—Deriv.: (cu suf. -a n(ă))

Surán. N. de bou (6, 8), **Surána**. N. de vacă (2, 5, 6, 8, 17, 21, 22, 27, 44), iapă (36), cu varianta **Túrána**. N. de vacă (24).

— Adj. *sur*, -ă.

§

Şárga. N. de iapă s. cal (passim), **Şárgu**. N. de cal (passim).

— Ung. *S á r g a*, n. de cal, porc, câne (Herman, 379, 570, 617) < ung. *s á r g a* = « galben ».

Serpár. N. de cal (5).

— Cf. *serpar* = « specie de vultur de coloare cafenie, cu gușă albicioasă, pântece alb, cu pete închise » (CADE).

Şofronica. N. de pisică (48).

— Dela Np. **Şofron** (deriv. fem. cu suf. -i ca).

Şóimu. N. de cal (5, 15, 27, 52), câne (22, 45).

— *Si'n ung. S o l y o m*, n. de cal (Herman, 380) < ung. *s o l y o m* = « vultur ». Cf. *şi Ş e r p a r*.

Şpítu. N. de câne (8).

Ştefan. N. de câne (25).

— Dela Np.

Şúgar. N. de bou (2, 45, 46, 53), bivol (6, 10, 11, 12, 14, 17, 27, 32), bivoliță (17, 21, 29, 30, 38).—Deriv.: (cu suf. -i ță)

Şugărița. N. de bou (29).

— Foarte des și la Unguri (Herman, passim) < ung. *s u g á r* = « subțire, svelt ».

Şugărița, cf. **Ş u g a r**.

Şúta. N. de oaie (passim), vacă (30), capră (6).—Deriv.: (cu suf. -i ca). **Şutica**. N. de capră (6).

— Dela adj. *şut*, -ă — « fără coarne ».

Şvaița. N. de vacă (30).

— Nume care indică rasa.

T

- Taflán. N. de câne (19).
 — Dela Np.
- Támbor. N. de câne (1).
 — Ung. T a m b u r, n. de câne,
 etc. (Herman, 619) < t a m b u r.
- Tánti. N. de iapă (61).
 — Ung. n. de câne (Herman,
 619) < t á n t i mătușă.
- Tărcáta, cf. Tărcat a t u.
- Tărcátu. N. de cal (58), porc
 (52); Tărcáta. N. de iapă (58),
 vacă (8).
 — Adj. *tărcat*, -ă « de dife-
 rite colori ».
- Tătárú. N. de cal (59)
 — Dela numele etnic.
- Taxi. N. de câne (52).
- Ténea. N. de pisică (2).
- Tineúta. N. de capră (48).
 — Dela Np. T i n c a (< Eca-
 terina).

Tíța. N. de cătea (26).
 — Dela Np., formă hypoc. din
Catița (ung. K a t i c z a) sau *Saf-
 tită*.

Torozane. N. de câne (21).
 — Cf. ung. T u r a z ó, n. de cal
 (Herman, 383).

Trăistoásă. N. de oaie « îmbur-
 toasă » (39).

Trícă. N. de câne (34).
 Hipoc. Np. *Trică* < Petrică.
 Cf. totusi și ung. T r i k ó, n. de
 vaca (Herman, 488).

Tulipanu. N. de cal (24).
 — Dela numele floarei *tulipan*.

Túrcu. N. de câne (2, 7, 26,
 29, 36, 51).
 — Dela numele etnic.

Túța. N. de capră (19).
 — Dela Np. *Tuța* < Cătuța.
 Cf. și T i t a.

T

- Tăgăríma. N. de capră (6).
- Tántátu. N. de cal « cu tântă 'n
 frunte » (30).
- Tésar, cf. C e z a r.
- Tigáia. N. de oaie (29,
 43).
 — *Tigiae* « (oaie) cu lâna albă,
 măruntă, scurtă, deasă și moale ».
 (Diaconu, *Păstoritul în Vrancea*,
 37).
- Tíli. N. de cătea (51), pisică

(24), cu varianta Tíluș. N. de pi-
 sică (38, 48, 59).

— Ung. C z i l i, n. de vacă,
 câne, pisică (Herman, 474, 604,
 622).

Títu. N. de pisică (25).
 — Ung. C z i c z a, n. de pisică
 (Herman, 622).

Tugulína. N. de oaie (24).
 Tureána. N. de oaie (21, 29,
 39, 43).

U

- Urechiátu. N. de măgar (30).
 Urséiu, cf. U r s u.
- Úrsu. N. de câne (passim). D e-
 r i v.: (cu suf. -e i u) Urséiu. N.
 de câne (52).

Uşurélu. N. de câne (7).

V

Vâ'nătu. N. de cal (8, 46); **Vâ'năta.** N. de iapă (46), vacă (6, 7, 8, 17, 22, 28), cătea (14).

Victor. N. de cal (17, 59), taur (passim), bou (passim), câne (57), porc (57). Deriv.: (cu suf. -el) **Victorél.** N. de taur (39); — (cu suf. -ița) **Victorița.** N. de vacă, bivoliță (39).

— *Si'n ung.* **Viktor**, n. de cal, bou, câne (Herman, 384, 489, 621) < Np.

Vicu. N. de câne (63).

— *Ung.* **Viki**, n. de câne (Herman, 621) < Np. *ung.* **Viki**, **Vikos** < **Viktor** (Nagy, *l. cit.*, 334).

Vídam s. Vídan. N. de cal (26, 46).

— *Ung.* **Vidam**, n. de cal, bou, porc (Herman, 384, 489, 571) < *ung.* **vídám** = «vesel».

Vighiaz. N. de câne (49).

— *Ung.* **víg y a z!** (imperativ dela *vigyázni* — a fi atent).

Vilaș. N. de câne (1), cu varianta **Vila.** N. de iapă (14).

— *Ung.* **Villás**, n. de porc (Herman, 571) < *ung.* **villás** «crăcanat».

Vilma. N. de iapă (48).

— *Ung.* **Vilma** n. de iapă (Herman, 384) < Np.

***Vineri.** Deriv.: (cu suf. -ean(a)) **Vinereán.** N. de bou

(8), **Vinereána.** N. de vacă (6), **Vinerea** (< *Vinereána*) N. de vacă (53); — (cu suf. -ica) **Vinerica.** N. de vacă (8, 48, 59), bivoliță (14, 21, 27, 29, 49).

— Nume date vitelor născute **Vineri.**

Vintilă. N. de cal (52).

— **Dela Np.**

Viorica. N. de bivoliță (39).

— **Dela Np.**

Víra. N. de vacă (passim), bivoliță (57, 59), cu varianta *Virag* n. de vacă (46).

— *În ung.* **Virág**, n. de cal, taur, bou, porc, câne (Herman, 384, 463, 489, 571, 621) < *ung.* **virág** — «floare». Popovici, *Rum. Dial.* I 93 credea că avem o formă hipocoristică din *Vinerica*. Nu e exclus nici amestecul lui *Viroana*.

Vírag, cf. **Víra**.

Viroána. N. de vacă (8, 34), bivoliță (29).

— **Dela Np.**

Viteázu. N. de câne (7).

— *Ung.* **Vitéz** n. de câne, etc. (Herman, 621).

Voivodeána. N. de bivoliță (17, 22).

Deriv. (cu suf. -ean(a)), cf. Nl. *Voivodeni*.

Z

Zorica, cf. **Azóz**.

Zúza. N. de cătea (5).

— Np. săs. **Susi**, **Suso** (< *Susanna*, Kisch, *Nam.*, 128).